

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

А.ҚОДИРИЙ НОМИДАГИ
ЖИЗЗАХ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА
ИНСТИТУТИ

**БОШЛАНГИЧ ТАЪЛИМНИНГ ЗАМОНАВИЙ
ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ:
ТАЪЛИМ ВА ТАРБИЯ ИНТЕГРАЦИЯСИ**

**СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ НАЧАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ:
ИНТЕГРАЦИЯ ОБРАЗОВАНИЯ И ОБУЧЕНИЯ**

**MODERN TENDENCIES OF PRIMARY EDUCATION:
INTEGRATION OF EDUCATION AND TRAINING**

**“БОШЛАНГИЧ ТАЪЛИМНИНГ
ЗАМОНАВИЙ ТЕНДЕНЦИЯЛАРИ:
ТАЪЛИМ ВА ТАРБИЯ
ИНТЕГРАЦИЯСИ”**
II Халқаро илмий-амалий
конференцияси
Жиззах шаҳри, 2022 йил 27 апрель

**«СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ
НАЧАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ:
ИНТЕГРАЦИЯ ОБРАЗОВАНИЯ И
ОБУЧЕНИЯ»**
II Международная научно-практическая
конференция
Джизак, 27 апреля 2022 г.

**“MODERN TENDENCIES OF PRIMARY
EDUCATION: INTEGRATION OF
EDUCATION AND TRAINING”
II International scientific-practical
conference**

II-ҚИСМ

«Archa kirgan xonadonda bolalar ham, kattalar ham xursand. Archadan shifobaxsh, xushbo`y is chiqadi. U yashilligi bilan ko`zni quvontirsa, xushbo`y isi uy havosini tozalaydi. Uy ichiga o`rnatilgan archadan barometr sifatida foydalansa ham bo`ladi. Agar xavo aynib, yog'in-sochin yaqinlashsa, archa shoxchalari bir-biriga yaqinlashadi. Agar shoxchalar yana bir-biridan uzoqlashib, joyiga qaytsa, havo ochilishidan darak beradi».

Mana bu kichik hajmli bayon matn mazmuni, ahamiyati o`quvchilar diqqatini tezda o`ziga jalb etadi. Demak, uy havosini yangilab turadi, yog'in-sochin yaqinlashishi yoki havo ochilishini unga qarab oldindan bilish mumkin ekan. Bolalar uni qiziqish, mehr bilan kuzatadilar, unga e'tibor kuchayadi, fikr tez ilg'ab olinadi va uni qog'ozga yozish osonroq bo`lgani uchun, ular bu ishga bajonu dil kirishadilar. O'qituvchi bu bayon turini bir kundayoq tekshirib, baholaydi. Ko`pchilik, shubhasiz, ijobiy baho oladi va o`quvchilarda kattaroq hajmdagi bayonlarni yozish malakasi ortib boradi.

Ixcham-bayon matnining bir marta o`qib berilishining o`zi ham o`quvchilarning eshitish qobiliyatini oshirishga, e'tiborli bo`lishga, xotirasini o'stirishga katta yordam beradi.

e) ijodiy bayon

Ijodiy bayon. Bunday bayonda o`quvchidan matn mazmuniga o`z munosabatini bildirish talab qilinadi. U bir necha shaklda o`tkazilishi mumkin. Masalan, berilgan kichik hajmli matn mazmunini kengaytirib yozish, voqeaband she`rlar mazmunini hikoyalab yozish, dialoglarni umumlashtirib yozish, shaxsini o`zgartirib yozish kabilar. Shu maqsadda bayonlar to`plamiga H.Olimjonning «Bunyodning dev bilan jangi», «Oygul bilan Baxtiyor» kabi she`riy asarlaridan parchalar berildi.

Foydalanilgan adabiyotlar

- 1.Mirziyoyev.Sh.M “Buyuk kelajagimizni mard va olajanob xalqimiz bilan birga quramiz” Toshkent. 2017
- 2.Sobirova M.Yu. Matn ustida ishslash jarayonida o`quvchi so`z boyligini oshirish. «Til va adabiyot ta`limi» jurnali, Toshkent, 1998 yil 1-son
- 3.Abdullaev F.A. Til qanday rivojlanadi? Toshkent. 1972.
- 4.Abdurahmonov G., Shukurov Sh. O`zbek tilining tarixiy grammatikasi. Toshkent: O`qituvchi, 1973.
- 5.B.To`xliev, M.Shamsieva, T.Ziyodova. O`zbek tili o`qitish metodikasi. Toshkent, 2006 yil

MA’NODOSH VA ZID MA’NOLI SO’ZLARNING LEKSIK XUSUSIYATLARI

*Usmonov Abdujabbor- dotsent, JDPI
Norbo’tayeva Guljahon- 3-bosqich talabasi, JDPI*

Аннотация

Одной из актуальных задач современности является обогащение словарного запаса учащихся путем обучения синонимам и антонимам, развитие умения мыслить и рассуждать, воспитание у будущих обладателей самостоятельного мышления.

Annotation

39	Жайнакова У. О результатах по разрешимости смешенных задач.....	110
40	Xolliyev Sh. Qishloq xo‘jaligi ekinlari yovvoyi ajdodlaridan foydalanishdagi xorijiy tajribalar va uning geografik jihatlari.....	113
41	Махамматов А, Жумаев А. Мусика маданияти дарс фаолиятни илмий асосда ташкил этиш йуллари.....	115
42	Abdusattorova S. Boshlang`ich sinflarda o`quvchilarining badiiy tahlil ko`nikmalarini shakllantirishni takomillashtirish.....	121
43	Нурбоев Ш. 11-синфларда «гўрўғлиниң туғилиши» достонини ўрганишдаги савол-топширикларнинг мазмунига доир.....	125
44	Хамдамова X. “Рустамхон” достонидаги равиш сўз туркумига хос сўзларнинг метафорик табиати.....	127
45	Хаджимусаева Н, Раҳмонова Д. “Орзигул” достонида лингвомаданий бирликларнинг имкониятлари.....	129
46	Mallayeva F. Boshlang`ich sinf o‘quvchilariga ko‘paytirish va bo‘lish amallarini tushuntirib bera olishning dolzarbligi.....	132
47	Qosimova A. Boshlang`ich sinf o‘quvchilarining ekologik ong va madaniyatini shakllantiriish metodikasi.....	135
48	Valiyev A. Zardushtiylik dinida mehnat tarbiyasi va maktab ta’limi masalalarining talqini.....	138
49	Avalbayev O, Bozorova G, Xolmatova M. Botanika fani darslarida “ziradoshlar oilasi” mavzusini o’qitishda “boshqotirma” lardan foydalanish.....	141
50	Jo‘rayev M. Tabiatshunoslik darslarida o‘quvchilarga ekologik ta’lim-tarbiya berish usullari.....	143
51	Jumanova D. O‘zbek tili badiiy uslubining o‘rganilishi masalasi.....	145
52	Шодиева Ш, Убайдуллаева А. Когнитив тилшуносликнинг ўрганиш обьекти ҳақида мулоҳазалар.....	149
53	Shaxmurodova D. Ona tili va o‘qish savodxonligi darslarida o‘quvchilarining og‘zaki va yozma nutqini o‘stirishning ahamiyati.....	152
54	Risqiyeva S. O‘quvchi savodxonligini oshirishda bayon turlarining ahamiyati.....	154
55	Usmonov A, Norbo’tayeva G. Ma’nodosh va zid ma’noli so’zlarning leksik xususiyatlari.....	157
56	Баубекова Б, Джетписбаева С, Жетпісбаева Г. Кейс-технологиялар студенттің өзіндік жұмысын үйымдастыру құралы ретінде.....	161
57	Бижигитова Г, Джетписбаева С, Жетпісбаева Г. Гуманитарные технологии в инклюзивном образовании.....	164
58	Сулягина К, Достаева К, Джетписбаева С. Оқушылардың өзгелердің мәдениетіне және көзқарастарына құрметпен қарау құндылықтарына қалыптастырудың тұлғаны сыни тұрғыдан тәрбиелеу.....	166